

b) Aanvullend uitvoeringskrediet voor De Grote Verbouwing van € 79,0 miljoen, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 141,7 miljoen.

Kern van de zaak

Aanvullend uitvoeringskrediet voor De Grote Verbouwing van € 79,0 miljoen, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 141,7 miljoen.

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. We staan voor de uitdaging om grote complexe doelstellingen voor toekomstbestendig waterbeheer te realiseren. We moeten adaptief zijn, prioriteren en keuzes maken, ruimte geven aan innovatie en doelmatiger werken. Ook moeten we rekening houden met de druk die ontstaat door de veranderende ruimtelijke ordening zoals de groei van de bevolking en industrie. De inzet van nieuwe niet-gangbare technologieën en een schaarste aan personeel, fysieke ruimte, grondstoffen en marktcapaciteit maakt dat we moeten samenwerken en ons netwerk moeten versterken met andere partijen zoals de andere waterschappen, gemeentes, marktpartijen en overige stakeholders. Met deze andere manier van werken vergroten we de kans om deze maatschappelijke opgave te realiseren.

Om deze zogenaamde 'systeemsprong'¹ te kunnen realiseren starten we met De Grote Verbouwing van de waterketen (DGV). Dit heeft de komende jaren grote invloed op onze assets en zorgt voor een uitbreiding van onze (beheer)werkzaamheden. Het doel en beoogd resultaat van DGV is om te voldoen aan de nieuwe wet- en regelgeving met betrekking tot de taakuitvoering en maatschappelijk relevant te blijven. DGV is met name gericht op:

- de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater (RSA),
- de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW),
- het opvangen van de effecten door de bevolkingsgroei en nijverheid (RO),
- het Klimaatakkoord en Grondstoffenakkoord zoals vertaald in het door u, op 25 juni 2025, vastgestelde klimaatbeleid 'klimaatneutraal 2035' (K35).

Het overboeken van het saldo van de bestaande kredieten naar het krediet voor De Grote Verbouwing.

Om met maximale wendbaarheid te kunnen sturen op het resultaat van DGV en daar waar mogelijk kansen te vergroten stellen wij voor om, in plaats van met losse uitvoeringskredieten, te werken met één uitvoeringskrediet en daartoe bestaande en toekomstige projecten te bundelen. We nemen dit mee in de integrale afweging bij het MJP 2027-2031, dit is noodzakelijk voor de realisatie van de investeringen in de komende jaren. Onder dit uitvoeringskrediet vallen alle investeringen voor het effect Schoon water behalve instandhouding van de assets waarbij functie en techniek gelijk blijven.

Op hoofdlijnen, en met inachtneming van de eerdergenoemde complexiteit, geven wij hieronder op hoofdlijnen inzicht in de investeringsmaatregelen, in de komende MJP periode, per zuiveringskring (zie bijlage 2):

- Maatregelen KRW en RSA.
We werken aan de eerder ingezette verbetering van de waterkwaliteit op Texel door implementatie van de KRW-maatregel in combinatie met een vierde trap op de rwzi Everstekeog. We starten met de voorbereiden van een vierde trap op onze rwzi's op basis van de in Nederlandsche wetgeving te implementeren herziene Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater, medio 2027, en (landelijke) ervaringen en standaardisatie.
- Maatregelen RO.

¹ Een systeemsprong is een grote verandering waarbij een heel systeem (bijvoorbeeld hoe we met water, energie of vervoer omgaan) fundamenteel anders wordt ingericht. Een systeemsprong gebeurt niet in één keer, maar door een lange periode (decennia) van kleine veranderingen, experimenten en nieuwe ideeën die uiteindelijk samen het oude systeem vervangen.

Door groei van bevolking en industrie bereiden we ons voor op het vergroten van de capaciteit van een aantal rwzi's. In combinatie met opgaven zoals een vierde trap en grootschalige vervanging van assets kan een tekort aan fysieke ruimte ontstaan. In dergelijke gevallen is vooraf een ruimtelijke zoektocht noodzakelijk.

- Maatregelen energieneutraliteit en K35.

We realiseren eerder ingezette maatregelen, zoals het aanpassen aan beluchtingen en verduurzamen van bedrijfsgebouwen op meerdere rwzi's.

Via de concernrapportages wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen van de investeringen.

Strategie en beleid

Dit voorstel bouwt voort op onze huidige Deltavisie en het Waterplan 2022-2027. De uitdagingen voor de waterketen, zoals verwoord in de aanleiding van dit voorstel, waren destijds echter nog niet zo scherp en volledig in beeld als nu. En hoewel de maatschappelijke opgave zich nu duidelijker aftekent, vormen de Deltavisie en het Waterplan 2022-2027 een goed fundament. Zo is een aantal leidende principes uit de Deltavisie ook van toepassing op DGV.

De trends en ontwikkelingen die mede aanleiding vormen voor DGV zijn ook terug te vinden in de omgevingsverkenning die voor de Toekomstvisie 2050+ is gedaan. Bij de voorbereiding van dit besluit en tijdens de uitvoering is en wordt steeds nadrukkelijk de afstemming gezocht met de Toekomstvisie 2050+. Ook zal DGV input zijn voor het Waterplan 2028-2033.

Eerdere bestuursbesluiten

19/03/2025 (CHI) Bestuurlijke notitie 'De Grote Verbouwing van de waterketen' (25.0010601)

25/06/2025 (CHI) Meerjarenperspectief 2026-2030 (25.0445117)

24/06/2026 (CHI) De Grote Verbouwing van de waterketen (26.0001946)

Kansen en risico's

Kansen indien u instemt met dit voorstel:

- Ontstaat er efficiency door toepassing van één uitvoeringskrediet; mee- en tegenvallers van afzonderlijke projecten kunnen binnen het investeringsprogramma opgevangen worden.
- Zijn we in staat in te kunnen spelen op veranderingen in de markt en eenvoudiger samen te kunnen werken met collega waterschappen, gemeentes, marktpartijen en overige stakeholders. Alle waterschappen binnen Nederland hebben dezelfde doelstellingen en zullen een beroep gaan doen op de markt. Omdat de opgave heel groot is, geeft de adaptieve en doelmatige aanpak de kans om het knelpunt tussen vraag en aanbod te verkleinen en de kans op het halen van wettelijke deadlines te vergroten.
- De lange termijn doelstellingen voor het effect Schoon water zijn nog niet allemaal bekend. Zo is nog niet alle wet- en regelgeving definitief. Er bestaat ook altijd een kans dat er vóór 2050 nieuwe wettelijke eisen en/of ambities bij komen, waardoor de opgave mogelijk verandert (bijvoorbeeld de Cyberbeveiligingswet en Wet weerbaarheid kritieke entiteiten met als doel het verhogen van de fysieke en digitale weerbaarheid). Met deze aanpak wordt de kans vergroot om hier zo goed mogelijk op in te spelen.

Risico's indien u instemt met dit voorstel:

- Met DGV vergroot de kans aanzienlijk dat we aan toekomstige wettelijke eisen voldoen. We werken en nemen moedige besluiten in een situatie van onzekerheid voor de toekomstige doelstellingen van het effect Schoon water, de ontwikkeling van technologie, de marktcapaciteit en onze mogelijk veranderende rol. Bij instemming met dit voorstel werken we niet langer met losse projecten, maar met een integrale en adaptieve aanpak. Met deze andere manier van werken vergroten we de kans om deze maatschappelijke opgave op een zo effectief mogelijke manier te realiseren.

Risico's indien u niet instemt met dit voorstel:

- Als u niet instemt is het risico aanzienlijk dat we in de toekomst niet kunnen voldoen aan de zorgplicht/wetgeving. DGV kan dan niet op deze integrale en adaptieve manier van werken worden aangepakt. Ad hoc beslissingen per losse projecten leiden tot niet optimale oplossingen omdat deze onderling onvoldoende afgestemd zijn en leid tot een onnodig zwaardere belasting van onze organisatie en de markt. Dit leidt ook tot langere besluitvorming én een zwaardere belasting van het bestuurlijk proces en de ambtelijke organisatie omdat voor elk project afzonderlijke (krediet) besluitvorming noodzakelijk is.

Financiële consequenties

Investerings

Ten opzichte van het MJP 2026-2031 heeft DGV voor de jaren 2026 t/m 2030 € 13,7 miljoen extra investeringen nodig. De totale investeringen voor DGV in de jaren 2026 tot en met 2031 bedragen € 126,6 miljoen voor fasering, zie onderstaande tabel.

De stijging van € 13,7 miljoen ten opzichte van het MJP 2026-2030 wordt per saldo veroorzaakt doordat de investeringen duurder zijn geworden voor de K35 maatregelen, waaronder het vervangen van de beluchtingen en het verduurzamen van de bedrijfsgebouwen rwzi's. Ook de uitgaven voor de uitbreiding van de groengasinstallaties is duurder geworden.

Investerings (X € 1 miljoen)	Prognose	Meerjarenperspectief 2027-2031					Totaal investeringen 2026 - 2031	Krediet		
	2026	2027	2028	2029	2030	2031		Toe- gekend	Aan- vullend	Totaal
Maatregelen RSA en KRW	0,7	3,1	12,0	19,5	2,0	4,0	41,2	1,3	54,0	55,3
Maatregelen RO	0,3	3,8	7,8	2,7	9,0	12,0	35,6	15,0	20,0	35,0
Maatregelen K35	4,1	19,5	16,7	8,3	1,3	0	49,8	46,4	5,0	51,4
Totaal	5,1	26,3	36,4	30,5	12,3	16,0	126,6	62,7	79,0	141,7
Verschil t.o.v. MJP 2026- 2030 (13,7)	-10,4	5,0	19,3	-11,4	11,2					

In de tabel is zichtbaar dat het aanvullend uitvoeringskrediet voor De Grote Verbouwing € 79,0 miljoen is, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 141,7 miljoen. Op hoofdlijnen, en met inachtneming van de eerdergenoemde complexiteit, wordt in bijlage 1 inzicht gegeven in de investeringsmaatregelen per zuiveringskring. De investering inclusief de kapitaallasten die voortvloeien uit deze investering zijn conform het meerjarenperspectief (MJP) 2027-2031.

Dit is de eerste aanvraag van een ingeschatte investeringsportefeuille van € 1,0 tot € 1,5 miljard tot 2045 (bron MJP 2026-2030). We onderzoeken de mogelijkheden voor subsidies en bijdragen van derden. Een aantal aanvragen lopen al, maar zijn nog niet beschikt. Mogelijk kan dit oplopen tot significante bedragen.

Hieronder staat het totaalkrediet van € 141,7 miljoen gespecificeerd:

RSA en KRW (bestuurlijke categorie wet- en regelgeving):

- € 1,3 miljoen toegekend voorbereidingskrediet KRW en RSA voor rwzi Eversteekoo.
- € 34,0 miljoen aanvullend uitvoeringskrediet voor de realisatie van KRW en RSA bij de rwzi Eversteekoo (microverontreiniging). Dit bedrag is gebaseerd op nader onderzoek van de

resultaten uit het theoretische onderzoek naar het aanpassen van de rwzi zoals benoemd bij de aanvraag van het voorbereidingskrediet destijds. De resultaten van het nader onderzoek zijn verwerkt in een programma van eisen waarop een kostenraming is gebaseerd (uitgevoerd door een externe partij). De kostenraming is getoetst en bijgesteld op basis van vergelijkbare projecten bij collega waterschappen. Dit aanvullend krediet is nodig om het aanbestedingsproces te starten.

- € 20,0 miljoen aanvullend uitvoeringskrediet voor de start van de voorbereiding op de RSA op de overige zuiveringen. Verplicht zijn in ieder geval zuiveringen groter dan 150.000 i.e., dit zijn: Wervershoof (uitbereiding en aanpassing proefzuivering), Geestmerambacht, Beemster, Beverwijk en Zaandam (uitgaande van RAAZ). Ook verplicht zijn zuiveringen tussen de 10.000 en 150.000 i.e. die lozen in kwetsbaar gebied. De definitie kwetsbaar gebied wordt uitgewerkt in de landelijke wetgeving die medio 2027 gereed moet zijn. We gaan, voor deze categorie, nu uit van minimaal hotspots van medicijnresten (Eversteekoog en Katwoude).

RO (bestuurlijke categorie taakuitvoering):

- € 12 miljoen toegekend uitvoeringskrediet voor rwzi Zaandam-Oost voor blijven voldoen aan de lozingsnorm (deelstroombehandeling).
- € 3 miljoen toegekend voorbereidingskrediet voor ruimtelijke zoektocht RAAZ.
- € 20 miljoen aanvullend uitvoeringskrediet voor investeringen voor de Innovatieve Ketenaanpak en ruimtelijke vraagstukken, groei van het aanbod van stedelijk afvalwater en grootschalige vervangingsopgaven tot 2050 welke speelt op: Zaandam-Oost, Beverwijk en Alkmaar.

K35 (bestuurlijke categorieën wet- en regelgeving, taakuitvoering en voortzetting / heroverweging van eerdere besluiten)

- € 30,4 miljoen toegekend uitvoeringskrediet voor vervangen beluchtingssystemen
- € 9,0 miljoen toegekend uitvoeringskrediet voor Groengasinstallaties in Den Helder, Beverwijk en Zaandam.
- € 6,0 miljoen toegekend uitvoeringskrediet voor het verduurzamen van de bedrijfsgebouwen rwzi's.
- € 1,0 miljoen toegekend uitvoeringskrediet voor methaangas Den Helder.
- € 5,0 miljoen aanvullend uitvoeringskrediet voor struviet-oogst installaties Den Helder en Beverwijk en waterstof op rwzi Den Helder

Personele consequenties

De personele consequenties zijn conform het MJP 2027-2031.

Communicatie- en participatieaspecten

Om de transitie naar toekomstbestendige rioolwaterzuiveringen in 2050 succesvol te realiseren, zetten we in op gerichte, heldere, tijdige en herkenbare communicatie naar interne en externe betrokkenen, zoals ketenpartners, gemeenten, bedrijven en inwoners. Daarbij maken we complexe technische onderwerpen begrijpelijk en benadrukken we de maatschappelijke waarde, zoals: verbeterde waterkwaliteit, klimaatbestendigheid, energie-efficiëntie en circulariteit. We zoeken de samenwerking met onder andere de Toekomstvisie 2050+ en KRW.

De Omgevingswet vraagt van ons om participatie vorm te geven en toe te passen. In het [Participatiebeleid](#) is vastgelegd hoe we dit vormgeven en wat de aanleiding kan zijn tot een participatietraject. In DGV is participatie vast onderdeel van het ontwikkel- en besluitvormingsproces. We zetten passende participatievormen in om expertise intern of vanuit de omgeving vroegtijdig te benutten, risico's en kansen signaleren en het draagvlak voor de gekozen

Datum
15 april 2026

aanpak te bevorderen. De input uit deze participatieactiviteiten nemen we zichtbaar mee in het besluitvormingsproces en koppelen dit terug, zodat betrokkenen weten wat er met hun inbreng is gedaan.

Publieksvoorzieningen

Geen.

Overige consequenties en vervolg

Geen.

Bijlagen

Bijlage 1: Kaart, mijlpalen en planning investeringsprogramma (aangehecht)

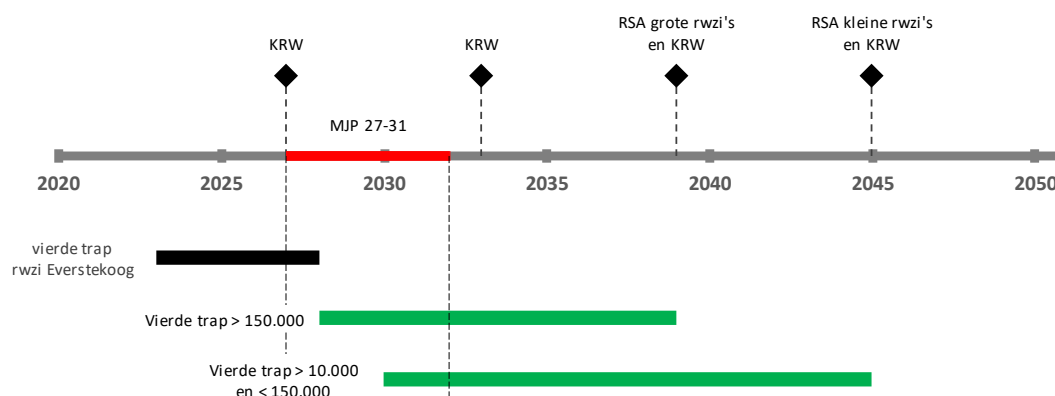

Bijlage 1: Kaart, mijlpalen en planning investeringsprogramma (aangehecht)

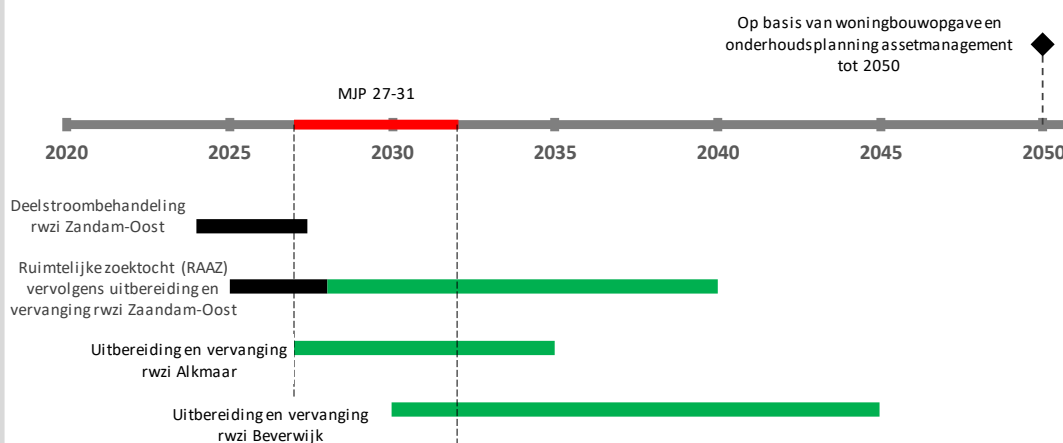

RSA en KRW mijlpalen en planning investeringsmaatregelen

RO mijlpalen en planning investeringsmaatregelen

K35 mijlpalen en planning investeringsmaatregelen

